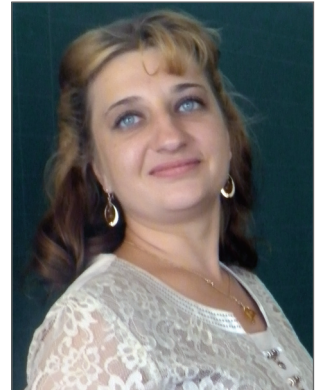

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Антоненко Олена Олександрівна,

*учитель інформатики Глухівської загальноосвітньої школи I–III ступенів №2
Глухівської міської ради Сумської області.*

Інформатика — це наука, яка постійно розвивається й оновлюється. З кожним роком змінюються потреби сучасного суспільства, зростають стандарти і критерії оцінювання якості освіти. Відповідно до цього з'являються і новітні технології викладання.

Працюючи над темою «Інноваційні методи навчання інформатики», залучаючи учнів до активної творчої навчальної діяльності, навчаючи, перш за все, здобувати знання, намагаючись створювати наразі психолого-педагогічну підтримку у становленні школяра, перш за все, як особистості. Як засіб реалізації цієї ідеї використовують різні підходи і напрями інноваційних методів викладання предмету, залучаю учнів до навчання у співпраці, формування критичного мислення. Але для забезпечення успіху у формуванні творчої особистості треба ставити завдання, перш за все, перед учителем, як керуючим процесом навчання (рис. 1).

Наприклад, під час вивчення теми «Web 2.0 або WIKI-технології у сучасній шкільній освіті» не просто треба дати учням інформацію про вікі-технології, бо з Вікіпедією, як основним вікі-сайтом діти знайомляться, зазвичай, самостійно, а намагаються залучити їх до творчої роботи. Для цього використовую **регіональний мережевий проект «Сумські літописи»** (рис. 2).

Учні готують доповіді з цікавинок регіону (рис. 3), залучаються не тільки до інформатики і WIKI-технологій, але й пізнають історію, природу, цікаві місця, новини рідного краю. Як результат цієї роботи — учні одразу ж бачать практичне значення регіонального мере-

Рис. 1

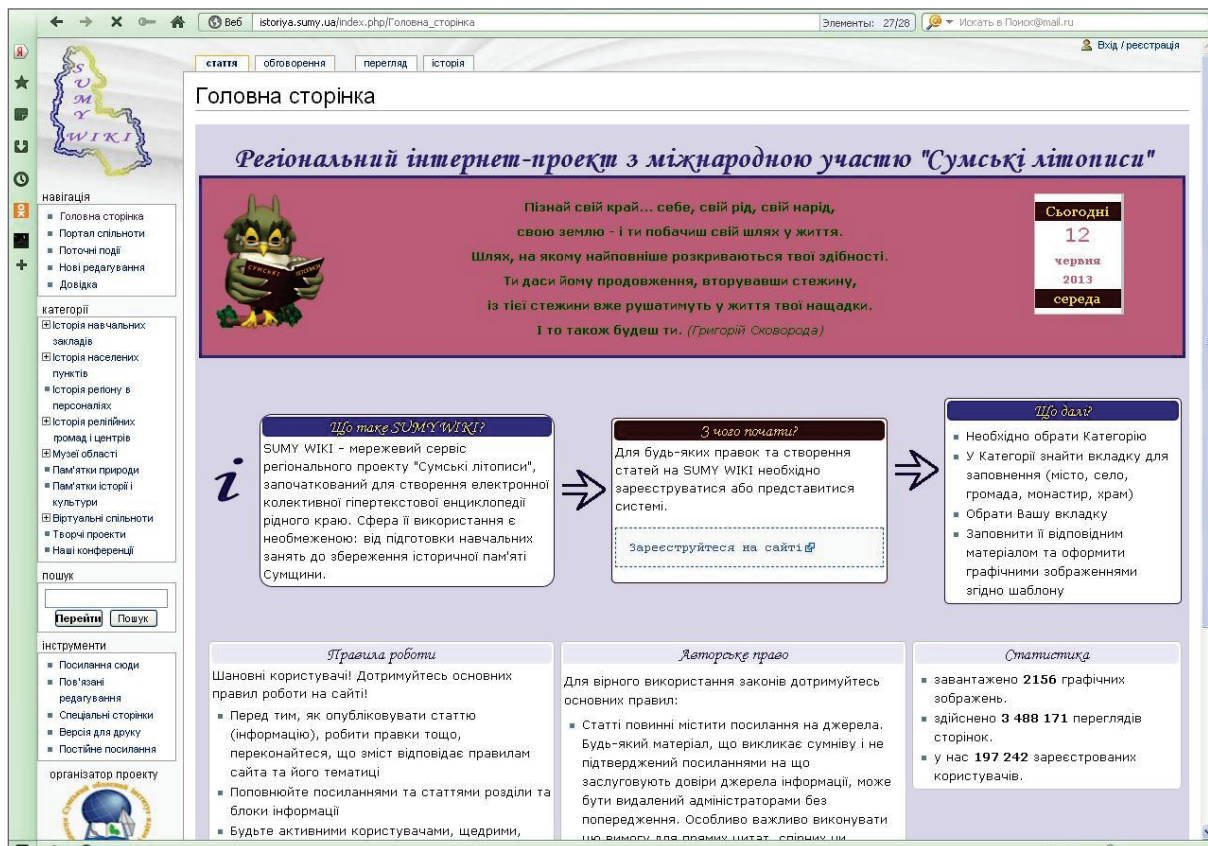

Рис. 2

Рис. 3

жевого проекту, застосовуючи тільки набуті знання з WIKI-технологій, як засіб створення нових знань із суспільствознавства (рис. 4).

Рушійною силою інноваційної діяльності є педагог, як творча особистість, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним під час пошуку, розробки, упровадження і поширення нових ідей. Основною умовою існування творчого викладача, що має широкі можливості і необмежене поле для діяльності є інноваційний потенціал педагога — тобто та сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність удосконалити педагогічну діяльність, має творчу здатність генерувати нові ідеї.

Для розв'язання цієї проблеми і слід проводити впровадження інноваційних методів навчання за декількома напрямками. І першим із них слід назвати **демократизацію навчального процесу**, тобто надання учням більшого права голосу і забезпечення автономії у навчанні, коли учень здобуває знання у результаті творчої самостійної діяльності під час розв'язування поставленої задачі, за заданими вчителем напрямками й орієнтирами. Звідси витікає і другий напрямок: **індивідуалізація навчального процесу**, у якому вчитель ретельно вивчає особистості своїх учнів і пристосовує до них своє викладання з метою перетворення учнів із пасивних об'єктів педагогічної діяльності в активних суб'єктів-учасників навчального процесу, привчають учнів до самостійності мислення, і, що є найголовнішим, знімають психологічний бар'єр «учень — вчитель» [3].

Наступним напрямком, що допомагає реалізації попередніх, є впровадження так званого **кооператив-**

Рис. 4

ного навчання, яке є застосуванням таких інноваційних методик навчання, як: ротаційні (змінні) трійки; акваріум; карусель; робота в парах; робота в малих групах; два — чотири — всі разом.

Найкраще застосовувати напрямок кооперативного навчання на уроках, присвячених узагальненню знань і застосуванню знань, умінь і навичок на практиці. Ефективним результатом таких уроків є підвищення самооцінки, збільшення творчих досягнень, доречна поведінка, краще ставлення до школи, позитивний контроль і самоконтроль.

Вищезазвані напрямки обумовлюють появу ще одного. Це **інтенсифікація навчального процесу**. Вона заснована на передбаченні досягнення в навчанні бажаних результатів за рахунок напруження розумових можливостей особистості. Основними способами інтенсифікації є:

- мотивація навчання шляхом формування в учнів пізнавального інтересу, почуття обов'язку і відповідальності за навчання;
- підвищення інформативності навчання, тобто збільшення обсягу знань, які засвоюються за один і той же час;
- прискорення темпу навчання, усунення непродуктивних затрат часу;
- упровадження активних методів навчання — групових, проблемних, програмованих, дослідницьких, самостійної роботи тощо;
- раціоналізація навчальної діяльності учнів, формування у них умінь вчитися, розвиток навичок читання, письма, обчислень;
- використання активних форм навчання — семінарів, співбесід, практикумів, екскурсій, нетрадиційних занять;
- використання нових ТЗН, включаючи комп'ютери, автоматизовані засоби контролю [2].

Цьому певною мірою сприяє напрям **удосконалення системи контролю** (у тому числі й тестування учнів) **знань і вмінь**, набутих учнями на уроках інформатики. І тут головним є вміння учнів використовувати отримані знання, у першу чергу, для розв'язання проблемних задач і завдань. Бо тільки внаслідок перевірки й оцінювання учень дізнається, що він знає і чого не знає або знає недостатньо, що йому треба зробити для покращання якості знань. А це неминуче підводить його до самостійних висновків про необхідність освоєння більш раціональних прийомів навчальної праці.

До всього зазначеного вище можна додати, що реалізація всіх зазначених напрямків допомагає вчителю вести навчальний процес на уроках на високому рівні відповідно до поставлених задач сучасної освіти. Бо використовуючи все багатство методів, форм і засобів навчання, слід одночасно вести пошук нових підходів до навчального процесу, розвивати методичне винахідництво вчителів.

Література

1. Гродецька Т. М. Освіта в Україні. Збірник нормативних актів. — Х.: «Світ-Прес», 1999. — 256 с.
2. Інноваційні методи навчання та викладання URL: <http://osvita.ua>.
3. Інноваційні методи навчання. Сайт Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля URL: <http://www.duep.edu>.
4. Національна Доктрина розвитку освіти в Україні // Освіта України. — 2001.
5. Оптимізація та інтенсифікація навчального процесу. Освіта в Україні. Сучасний педагогічний портал URL: <http://ocvita.in.ua>.
6. Регіональний інтернет-проект з міжнародною участю «Сумські літописи» URL: <http://istoriya.sumy.ua>.